

se poprečni koli pod desko podteknejo in drevo od nekoliko močnih možakov prenese. Da se prstena gruda spomladi in poleti preveč ne posuši, je potrebno, da se zemlja okoli posajenega drevesa prvo leto nekoliko z prsteno steljo pokrije. 2. Presajanje spomladi ali jeseni. Kdor noče po zimi z zmrznjeno grudo presajati, naj to pa stori spomladi ali jeseni. Izkopavanje dreves iz zemlje spomladi ali jeseni ni ravno dosti od zimskega različno, samo na to se mora skrbno gledati, da se še manj vlaknate korenine drevesu poškodujejo in da se mu jih še več pušča; kajti ravno te korenine največ k vspešni rasti drevesa pripomorejo. Tudi se mora kolikor mogoče na to gledati, da prstna gruda cela ostane, če tudi se ne da tajiti, da tudi drevesa z manj trdno grudo dobro rastejo. Tudi krona se na ravno tisti način obrezuje, kakor pri zimskem presajanju. Samo zemlja okoli drevesa se mora prvo leto marljivo z listjem pokrивati, da imajo korenine dosti vlage. Tako se dajo jablane, slive in druga drevesa presaditi, ki so dostikrat po 0.40 — 0.65 metra v deblu v premerniku debela. Dobro je še presajeno drevo ob deblu z mahom gori do vej oviti in ga večkrat ob tistem vremenu z vodo poskropiti, da je večji del zavoja vlažen. Tako presajena drevesa večidel prav dobro raste.

Ne pozabimo popolnem svojih travnikov. Sedaj je ravno ugoden čas, da za svoje travnike ali senožeti kaj storimo; tudi sedaj razne njihove napake in pomanjkljivosti najbolj vsakemu v oči bodejo. Zatorej na delo! Z travo obraščeni stari krtinoveci se naj gladko razkopljejo, jame zavozijo in poravnajo, grmovje potrebi in sploh ves travnik, če je to le mogoče, tako nagne, da bo voda lahko dotekala in odtekala. Dalje bo treba misliti, da se potegnejo taki grabni in jarki, potem jezi in zaprnice, da se travniki, katerih po leti ni moč napajati, vsaj pozimske in spomladanske snežnice in dežnice dovolj napijejo. Z malim trudom se da tukaj veliko opraviti. Marsikateri travnik bi ne stradal mokrote že kmalu v spomladi, ako bi mu bil njegov lastnik kaj velekoristne snežnice privoščil. Koliko vode teče brezkoristno mimo nekaterih travnikov, kedar sneg kopni, namesto da bi se na nje napolnila? Posebno veliko gnojivnih tvarin ima voda, ki iz stez ali zacestnih grabnov pribaja! Pogosto tečejo potočiči in vode po sredi ali ob robih travnikov; tukaj je napajanje celó lahko. Druga skrb pri travnikih zadeva gole, izsušene prostore v njih. Ti se morajo prekopati ali izorati in posejati z deteljo ali kakim drugim sadežem tako, da za njim zopet trava zaraste. Praznih prostorov sredi travnikov ne trpi noben priden gospodar. Naposled je še omeniti, da je travnikom tudi gnojiti treba, vsaj vsakih 10 let enkrat, sicer pa, če se hoče in more, vsako 6. leto. Najboljši gnoj za travnike je mešanec ali kompost. Jako koristen je pepel, ki iz zemlje zvabi novo travo zlasti deteljo, kakor da bi „copral“. Na travnike, kateri preveč ne

visijo pa tudi voda na njih ne obstaja, je dobro, če se jim navozi nekoliko hlevnega gnoja. Ta se lepo raztrosi in skozi zimo ležati pusti. V spomladi se potem varčno pograblja in na njivo spravi. Sedaj je tudi čas gnojuico na travnike voziti. Kar nje ne gre na gnojišče ali na kup za mešani gnoj, to se naj privošči senožetim. Sicer izvažajo gnojnico bolj po zimi in v spomladi; ali v spomladi so travniki premokri in premečki in kar zamoreš dnes storiti, ne odlagaj na jutro. Malo porajtana krompirnica je izvrsten gnoj za travnike; naj se torej skrbno iz njiv pobere, po travnikih raztrosi in do spomladi ležati pusti! Mahovite ali z mahom že skoro celó preraščene travnike pa najbolj kaže preorati in nekaj časa kot njive rabiti in potem zopet z primernim travnim semenom posejati.

Pobiranje vžitnine od mošta, vina in mesa (Verzehrungssteuer) v letu 1878. (1879 in 1880) se bo po dražbi oddajalo po sledeči izklicni ceni za dotične vžitninske okraje: Gornjigrad 5200 fl., Mozirje 13.023 fl., Luče 3177 fl., Konjice 8500 fl., Oplotnica 5300 fl., Vitanje 4200 fl., sv. Duh 3588 fl., št. Ilj 1412 fl., Velka 3276 fl., Slov. Bistrica 10.700 fl., Poljskava 5000 fl., Poličane 7200 fl., Šmarje 7300 fl., Susem 2400 fl., št. Jernej 2500 fl., Planina 2300 fl., Podčetrtek 3100 fl., Sevnica 3500 fl., Videm 4000 fl., Sušice 3800 fl., Žavec 10.400 fl., Vojnik 8600 fl., Dražba se bo za prvih 9 okrajev vršila 5. novembra, za naslednje okraje pa 6. nov. pri finančni direkciji v Mariboru.

Sejmovi na Štajerskem. 2. nov. Vitanje, Straden; 3. nov. Pišce; 5. nov. Lesično, Selnica, Maribor; 6. nov. sv. Križ pri Ljutomeru, Lemberg, sv. Lenart v slov. gor. sv. Vid, Nova cerkva, Brežice, Ročica; 10. nov. Pankva, sv. Martin pod Wurmbergom.

Sejmovi na Koroškem. 6. nov. Podkloster, Feld, Mariborjet, Strassburg; 10. nov. Dürstein; 12. nov. Krško, št. Martin, Gorjje-Belane.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Odločilo okrajnega šolskega sveta) zaradi Seidlovega šolskega računa do srenjskih predstojnikov se tako glasi: „Okrajni šolski svet je v seji 9. avgusta t. l. od krajnega šolskega sveta v Kamei predložene šolske račune od leta 1865. do slednjega decembra 1876 pregledal in z dostavkom resnične spoznal, da se morate ovi dve pobotnici (kvitingi) za leto 1876 od zaračunjenih obresti od Wisthalerjevega kapitala in sirotinskega zavoda v Kamei priskrbebi. Po sklenjenem računu še ostane tirjatev za računarja 45 gl. 94 kr. in dolžni zaostanek v branilnico od 1. novembra 1875. do 1. maja 1877. s 525 gl. potem od Nustererjevega kapitala od 19. ju-

lija 1875. do 1876. s 30 gld. vkup 600 gld. 94 kr. Temu nasproti pa še imajo srenje plačati in sicer na zaostankih: Kameca 173 gld. 7 kr., Brestenica 5 gld. 1 kr., Šober 136 gld. 20 kr., vkup 314 gld. 28 kr. Od konkurenčnih srenj: Kamce, Rosbaha, Brestenice, Jelovca in Šobra, se je v tekočih 11 letih po velikosti dače plačalo 8484 gld. 7 kr., dolžne pa so še okoli 6000 gld. Za razdeljenje šolskih stroškov do leta 1875. se je ravnalo brez srenjskih doklad po sledečem načinu: Kamca z davki 1352 gld. 79 kr., Rosbah z davki 1783 gld. 84 kr., Brestenica z davki 1392 gld. 40 kr., Šober z davki 185 gld. 2 kr. in Jelovec z davki 471 gld. 68 kr. vkup 5185 gld. 73 kr. Od 25. januarja pa se je ravnalo po dači z dokladami vred in sicer: Kamca s 1915 gld. 46 kr., Rosbah s 2278 gld. — kr., Brestenica s 1850 gld. 57 kr., Jelovec 620 gld. 45 kr. in Šober 363 gld. 91 kr. vkup 7027 gld. 89 kr. Srenje se opozirajo po določilu okrajnega šolskega sveta k lastnemu vedenju in primerjanji s srenjskimi računi. Okrajni šolski svet v Mariboru 11. septembra 1877.

Načelnik Seeder m. p.

Pri od g. Seidla napovedani krajni šolski seji si je z vso svojo hripavo zgovornostjo prizadeval šolski odbor k podpisaniu računa nakloniti obljubovaje, vse zakasnjene obresti (Verzugszinsen) 176 gld. 91 kr. in dohtarju 50 gld. za namenjeno prodajo šole plačati. Na ugovarjanje nekterih odborikov, da so srenje 273 gld. 50 kr. več dolžne v hranilnico, kakor so pred desetimi leti iz nje dobile, se je bojda hudo zadril rekoč: „ich werde den Beamter der Sparkasse schon zeigen“ pa kaj bo pokazal, tega še ne vemo? Po njegovem računu do prvega maja se vé da ni toliko, pa g. Seidl naj premisli, da je že jesen in 1. november. Eden odbornik je podpisal račun. Ko je ta nekdanj ugovarjal, se mu je Seidl baje zagrozil: „den werde ich aber sprichen“. Drugi odborniki pa pravijo, da ne podpišejo, dokler jim spričeval ne prinese od plačanih zakasnenih obresti, od plačanega dohtarja, in od doloženega dolžnega denarja v hranilnico. Primerjanje srenjskega in šolskega računa pa je ogledalu podobno, če kozel pred njim stoji. V srenjskem računu najdemo: für Sparherd beim Gemeindediener 25 fl. v šolskem enako. Obleka za srenjskega slugo se tudi v šolskem računu potepa. Ko je odbornik K. načelnika okrajnega šolskega sveta na to opomnil, mu reče: „povejte mu, se je pač zmotil“. Pri drugi seji kr. š. sveta je pa bilo premalo odborikov navzočih, toraj še zdaj ni poravnano, ako ravno je že 1. november za našo šolo rubljenja den.

Iz Vidma pri Savi. Unkraj Save nam ravno nasproti je na Kranjskem malo Krško mesto. Tam so razni nemškutarji 14. oktobra t. l. imeli veliko veselje. Mesto je bilo razsvitljeno, možnarji so pokali, godbe so svirale in nemški pevci iz Ljubljane peli in pili. Kaj pa je tedaj bilo? Nič druga, kakor deželni in državni poslanec Hočevar je novo pa še prazno šolsko poslopje, katero je na lastne

stroške pozidal, ker je sila bogat, izročil šolskemu okraju, naj ta sedaj v njej ustanovi meščansko šolo; vendar z tem pogojem, da se bo le v nemščini podučevalo, ravno tako kakor da bi Krško stalo kde gori v Westfalenskem, kder živijo sami trdi Nemci. Pri tej slovesnosti je bil tudi minister Stremajer navzoč in je govoril o učenji maternega jezika — v Krškem in okolici torej slovenskega — čemur se je vse čudilo. Vendar, navzočim nemškutarjem gotovo v nekoliko tolažbo, je povdarjal tudi potrebo nemškega jezika na Kranjskem, ako hočejo kam priti! Besede ministrove so bile zmerne, tem bolj so pa drugi govorniki hvalili in kadili „nemško kulturo“. Bodi jim! Ko bi še le stroške nove meščanske šole hotli na svoje mošnje vzeti! Konečno še omenimo Hočevarja. To vam je čuden, bogat in po sodbi ljudi jako srečen mož. Pred nekoliko leti ni gleštal nič, ali pomagal si je po raznih „spekulacijah“. Bil je l. 1859. zapleten v pravdo barona Einatten-a, kateri je kot „liferant“ živeža za avstrijsko vojsko na Italijanskem državno mošnje osleparil, 4000 volov 6krat zaračunal, in se obesil, ko so ga zasačili. Poznej je dobil Hočevar pobiranje vžitnine ali „daca“ in je kranjski deželi z 14000 fl. na dolgu. Hočevar je sedaj jako bogat, državni in deželni poslanec, častni meščan Krški in kot vitez železne krone z zlatim križcem nakinčan! — Z letošnjo trgatvijo se ni tako obesilo, kakor smo poleti pričakovali. Vinogradi, ki so lani dajali po 100 do 150 veder, dajejo letos le 80—100. Vince bo pa dobro!

Od sv. Vida na Koroškem. Pred 2 letoma se je tukaj novi cerkvi in ž njo v dotiki stoječi bolnišnici „usmiljenih bratov“ položil temeljni kamen. Delalo se je potem marljivo naprej in sedaj je vse zgotovljeno. Vsaki človek, ki mimo gre, se začuden vstavi in radostno ogleduje res mojstersko v gotiškem slogu pozidano cerkvo in veliko palačo nove bolnišnice. „Usmiljeni bratje“ so marljivo pobirali miloščine in tako z pomočjo samih dobrotnikov velikansko delo dovršili. Cesarjevič Rudolf, naš prihodnji cesar, je daroval 6000 fl. in torej se tudi celo podvzetje imenuje „Rudolfova bolnišnica“ nemški: Rudolf-Spital. Od 1. novembra t. l. naprej začnejo ondi sprejemati bolenike, naj so stanu, roda ali vere katerekoli. Velika slovesnost se je vršila, 27. okt. ko so milostljivi knezoškof iz Celovca prišli cerkve blagoslavljat. Vse mesto je bilo po koncu, mnogo ljudstva se je udeležilo redke slovesnosti zlasti pa prelepe pridige knezoškofove. Navdušeni so izrekli javno in veliko zahvalo vsem, ki so kaj k temu sijajnemu delu krščanske milosti pripomagali, ki je stalo $\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev. Bog jim naj vsem in nebesih povrne!

Politični ogled.

Svitli cesar so sedaj v Budapeštu, se pa bodo z cesarico kmalu podali na Česko; jihov sin cesarjevič Rudolf potuje po Šleziji, spremljan od nad-